

Carta xinañu'u ni sa'a tee kúu Pedro ma

Sukan ndákan-tnu'u ñaña'a Pedro ma ñayii ka kandija Su'si ma

¹ Pedro ma kúu sa, tee ni tetniñu Jesucristo ma, te káxtnu'u sa nuu ni ja ka kuu ni ñayii ni ka jitenuu te ni ka ndasañuu ni ñuu Ponto a, ñuu Galacia a, ñuu Capadocia a, ñuu Asia a ji'in ñuu Bitinia a.

² Ni jini maa Yuva o Su'si ma ja jin ko kuu ni ñayii jin kandija ja ká'an Xtumani Ndios ma te masu jin sa'a-ka ni ja u'vi ma, te chukan kúu ja ni ndakaji ña'a maa Su'si ma, sukan-va'a jin kandija ni ja ká'an Jesucristo ma, te ja maa niñi ya ma, te jin nduvii jin ndundoo kuiti ni te jin sa'a ni nanimaa ja játna ini Su'si ma. Na skuta'vi ña'a ya ja vii ja va'a, te jin koo mani xen-xeen ni.

Jayiñu'u kóo nuu Su'si ma ja ni sa'a ya ja jin ndani'i ta'vi o

³ Ja va'a kúu Su'si o ma Yuva Jesucristo iya táttnuni nuu o a, ja sukan nda'vi ini xeen ya ma, te ni sa'a ya ja ni ka ndakâku jaa o. Vaa ka jini o ja ni ndateku maa Jesucristo ma ne'un ñayii ni ka ji'i ma, te sukan, te ka kukanu ini o ja maa ya sa'a ja jin koteku o ni-kani ni-jika.

⁴ Te jin ndani'i-ta'vi o in nuu iyo tu'va onde andivi ma ja jin koo o, in nuu masu naa kuiti, in nuu masu na ja u'vi iyo, su'va vivii koo i ni-kani ni-jika, te yukan jin ndatna'a o.

⁵ Te ja ka kandija o ya ma, te ko koto vava'a ña'a ya nani ka iyo o ñuu ñayivi a, onde kivi ndenda Jesucristo ma, te jin kuni o sukan kúu sukan iyo ja jin ndani'i-ta'vi o ma.

⁶ Te chukan kúu ja visi na jin ndo'o jin není o te jin kuxíi ini o vala vitna, kovaa jin koo sii ini o, vaa jiniñu'u ja sa'a jin ndo'o o.

⁷ Vaa sukan kúu oro ma, visi na jin chunee jin chunee de i nuu ñu'u i'ni-ka ma su'va nduu nanimaa-ka i, te sukan jin ko kuu tna o, te visi na jin ndo'o xeen-ka o, kovaa sukan, te vivii-ka jin kukanu ini-ka o ya. Te sukan, te jin koo jayiñu'u o kivi jin kuni o sukan kaa maa Jesucristo ma.

⁸ Visi ñatuu ni ka yo jini ni ya ma, kovaa jâ ni ka kutoo ni ya. Te visi ñatuu ka nde'ya ni ya vitna, kovaa ka kandija ni ya. Te ka kusii ini xeen o, ûni masu kuu jin ka'an o sukan ka kusii ini o a, vaa ndaka vivii xeen kúu.

⁹ Vaa ja ka kandija o a kúu ja sa'a ja jin ndani'i ta'vi ini anua o a.

¹⁰ Tee ni ka yo ndakaxtnu'u tnu'u ni yo wa'a Su'si ma, ni ka ndaka'an de ja vii ja va'a skuta'vi ña'a Su'si ma. Vaa ni ka skua'a vava'a de siki naxe jin ndani'i-ta'vi o ma.

¹¹ Ni ka ndasa'a vava'a de kuenda na ñayii, na tiempu ko kuu ja ni kaxtnu'u Xtumani maa Cristo ma iya ka iyo ji'in de ma, iya ni kaxtnu'u sukan ndo'o není Cristo ma ji'in jayiñu'u ya ja ki koo kuee-ka ja ya'a ja ndo'o není ya ma.

¹² Nuu tee ya'a ni kaxtnu'u ya ndaka cha'a, ja masu ja jin kuu maa de kúu chi ja jin kuu maa o kúu, te sukan ni ka yo jinukuechi de nuu Su'si ma. Te vitna, te tee ni ka ndakaxtnu'u tnu'u vii tnu'u va'a

nuu ni ma, ni ka kaxtnu'u de tnu'u ya'a ja ni wa'a maa Xtumani Ndios iya vee onde andivi ma. Tna'a cha'a ka kuu ini xeen ángel ma ja jinconde'ya jinconde'ya i.

*Jín xndoo o ndakaja u'vi ma, te jín ko sa'a o java'a
ma sukan játna ini Su'si ma*

¹³ Chukan kúu ja jin koo tu'va ni, te jin jaku'ni ini ni naxe jin sa'a ni. Te jin ndasa'a ni kuenda, te jin kondetu ka'nu ka'nu ni ndaka ja skuta'vi ña'a Su'si ma kivi jin kuni o Jesucristo ma.

¹⁴ Jin ko kuu ni sukan ka kuu sa'ya o suchi ka kandija vava'a ma, te má jin sa'a-ka ni sukan ni ka yo kuu ini ni ja jin ko sa'a ni ma, kivi nuu ñatuu jin kuni-ka ni ja ndaa ma.

¹⁵ Jâ ka jini ni ja iya ni kana ña'a ma, ñatuu na ja u'vi sa'a ya, te sukan jin ko kuu tna ni, te ni-in ja u'vi máko jin ko sa'a ni nani ka iyo-ka o ñuu ñayivi a,

¹⁶ vaa sa'a ndee nuu tutu ká'an tnu'u ya ma: "Má jin sa'a ni ja u'vi, vaa sañia, masu na ja u'vi sa'a sa."

¹⁷ Nú ka ka'an ni ja Yuva ni kúu Su'si ma iya ñatuu sa'a siin ni a in ñayii ma, su'va inuu sa'a ya ji'in ndaka o, te sa'a ndaa ya ndaka ja ka sa'a in in o ma, te jin koyu'u ni ya ndi-kivi ndi-kivi nani ka iyo o ñuu ñayivi ya, nasa jin sa'a ni in ja masu játna ini ya ma.

¹⁸ Vaa ka na'a ni sukan ni ndene'e ña'a ya nuu ja u'vi ja masu jiniñu'u ja ni ka yo sa'a, ni ka yo kuu ni ma, sukan ni ka yo kaxtnu'u yuva ni ma. Chukan kúu ja jin kona'a ni ja masu ji'in xu'un ni chuya'vi ya, saa ni ka kaku o a,

19 nú masu ja ji'in niñi vivii maa Cristo ma ni chunaa ya, sukan kúu niñi in ndikachi jaa kití vava'a-ka.

20 Onde xi'na-ka ja kuva'a ñuu ñayivi ya, ja iyo ya ja maa ya kii ma. Kovaa onde ni kenda kivi ma, te ni kii ya, sukan-va'a jin koo va'a-ka o, vaa kútoo ña'a ya ma.

21 Te chukan kúu ja ka kukanu ini o Su'si ma, vaa ni ndaxtekü ya Cristo ma ne'un ñayii ni ka ji'i ma, te ni wa'a ya jayiñu'u ya ma. Te chukan kúu ja ka kandija o Su'si ma.

22 Te vitna chi jâ ni ka nduvii ini anua ni a, vaa ka kandija ni ja ndaa ja káxtnu'u Xtumani Ndios ma, te ûni jín kutoo tna'a ndija ndi-in ndi-in o. Te chukan kúu ja ni-yu'u ni-anua o jín kutoo tna'a o, te in-ni ja jin kani ini o.

23 Vaa jâ ni ka ndakâku jaa o, te masu sukan ni ka kâku o xinañu'u ma te jin kûu o ma kúu cha'a, chi ja maa tnu'u Su'si ma, ja kúu ja ndaa ja ndija ma te iyo ni-kani ni-jika ma, kúu ja ni sa'a i ja ni ka ndakâku jaa o a, te masu jin kûu-ka o.

24 Vaa:

Ndaka ñayii ma, sukan kúu in yi'i ma kúu i,
te ndaka jayiñu'u ñayii ma, sukan kúu ita nuu
yi'i ma kúu i.

Yi'i ma chi yíchi i,
te ita i ma chi jínkava,

25 kovaa tnu'u Iya Tátnuni ma chi iyo i ni-kani
ni-jika.

Te tnu'u ya'a kúu tnu'u vii tnu'u va'a ni ka
ndakaxtnu'u de nuu ni a.

2

¹ Jín skana jín skuita o ndaka ja u'vi ma, ji'in ndaka ja ka xnda'vi tna'a o ma, ji'in ndaka ja ka ka'an o te masu ka sa'a o ma, ji'in ndaka ja ka kukueñu ini o ma, ji'in ndaka ja ka ka'an o tnu'u ja kuu in-ka ñayii ma.

² Jin ko kuu ni sukan ka kuu lulu suchi yika ni ka kâku ma ja ka ndanduku ka ndanduku-ni i ja jin kaxi i ma, sukan jin ko ndi ini ni ja jin koniniso'o ni maa in-ni tnu'u ndaa tnu'u ndija Su'si ma, sukan-va'a jin kua'nu-ka ni nuu Su'si ma, te jin ndani'i ta'vi ni, te másu ko jin koniniso'o ni ja ka ka'an ñayii ma-ni.

³ Vitna ja jâ ni ka jini ni sukan va'a ini Iya Tátnuni ma.

Jesucristo ma chi sukan kúu in yuu kanuu kúu ya

⁴ Jin koo ni jin tu'va-ka ni Jesucristo ma, vaa maa ya chi téku ya, te sukan kúu in yuu kanuu kovaa ni ka saxiko ñayii ma, sukan ni ka sa'a i ya. Kovaa nuu maa Su'si ma chi kuenda tnu'u ja in yuu vivii kúu ya, ja ni kaji maa Su'si ma, ja sotna'a ya in ve'e.

⁵ Suni jin ko kuu tna ni sukan kúu in yuu vivii ni kaji maa Su'si ma, te jin chindee tna'a ni, ja jin ko kuu ni in ve'e nuu koo Su'si ma, te jin ko kuu ni sutu, te ni-in ja u'vi jin ko sa'a ni, te sukan-va'a ja maa Jesucristo ma, te jin ndakua'a ni ja vii ja va'a nuu Su'si ma tna'a ja játna ini maa ya ma.

⁶ Suni sukan ká'an tnu'u ndee nuu tutu ya ma:

Ñuu Sion ya sunkani sa in yuu kanuu vivii ni kaji sa ja kituu i ve'e ma.

Te nú na in na kandija ma, masu kukan-nuu i.

7 Yo'o ja ka kandija o ya ma chi vivii kúu, kovaa ñayii ñatuu ka kandija ya ma chi jin kuni i ja:
 Yuu ni ka saxiko ñayii ka sa'a ve'e ma,
 te ni nduu i in yuu kanuu-ka.

8 Te:

Suni yuu ya'a, sa'a i ja jin kotuu ñayii ma,
 te jin nduva i.

Vaa ñatuu ka kandija i tnu'u Su'si ma, te chukan kúu ja jin ndachunaa maa i.

9 Kovaa ndijin chi sa'ya tata ni ndakaji Su'si ma ka kuu ni, te ûni ka kuu ni sutu ndija nuu ya, vaa ñuu maa ya ma ka kuu ni, te ñatuu-ka na ja u'vi ka sa'a ni, vaa maa ya ni ndakaji ña'a. Chukan kúu ja jin kaxtnu'u ni ndaka ja va'a sa'a iya ni ndene'e ña'a nuu nee ma, te ni ndaxsia'a ña'a ya nuu ndú'va ñu'u vivii maa ya ma.

10 Ndijin, onde xi'na-ka ma, ni kají ñukuun Su'si ma in ñuu maa ya, te ñatuu na tnu'u nda'vi ini ya ma ni kenda nuu ni a, kovaa vitna chi ja ni ndunda'vi ini ya ndaka o, te ni ka nduu o ñuu ya ma.

Nani ka iyo o ñuu ñayivi ya, jín kunukuechi sii ini o nuu Su'si ma

11 Ndijin ja kútoo ña'a sa, jikan-ta'vi sa nuu ni ja ka iyo nunuu ni ñuu ñayivi ya, ja máko jin sa'a-ka ni sukan kúu ini yikikuñu o a, vaa yikikuñu o a chi kánaa i jí'in anua o a.

12 Jin ko kuu va'a jin ko kuu vii ni, ja ka iyo ni ne'un ñayii ñatuu ka kandija Su'si o a. Te visi na jin xtekuechi ña'a i ja ka sa'a ni ja u'vi, kovaa nuna jin kuni i ja va'a ka sa'a ni ma, te jin ndachiñu'u i Su'si ma kivi kii ya ja jin ndani'i ta'vi o ma.

13 Ja maa Iya Tátnuni ma, te jin kandija ni nuu ndaka tee ka netniñu ma. Visi maa ñayii ma ni jani ña'a ja jin kunukuechi de ñuu teyu ni ma, kovaa ndijin chi jin kandija ni ja ka tatnuni de ma, vaa tee ka tatnuni-ka ka kuu de ma.

14 Suni tee ka jinukuechi nuu gobiernu ma ja ka tatnuni de ñuu kuechi ma, jin kandija tna ni ja ka ka'an de ma, vaa tee ni tetniñu tee kúu gobiernu ma ka kuu de ma, te ka iyo de ja jin ka'nde de tniñu ñayii ka sa'a ja u'vi ma, te jin chunaa i kuechi i ma. Kovaa jayiñu'u jin koo nuu ñayii ka sa'a ja va'a ma.

15 Vaa sa'a kúni Su'si ma, ja na jin sa'a o ja va'a ma. Nuna jin sa'a o ja va'a ma, te jin kuni ñayii ñatuu ka jini te ñatuu ka jaku'ni ini i tnu'u Su'si ma, te jin kasiyu'u i.

16 Vaa vitna chi ja ni taa Su'si ma tnu'u ja kuu jin ko sa'a o nawa ka kuni o ma, kovaa masu kuu-ni-nka ja ni taa Su'si ma tnu'u ja kuu jin ko sa'a o nawa ka kuni o ma te jin ko sa'a-ka o ja u'vi ma chi ña'a. Su'va jín ko kuu o ñayii jin kunukuechi nuu Su'si ma.

17 Jín ka'an vii jín ka'an va'a nuu tna'a ndaka o. Te jín kutoo tna'a o, te jín ka'an vii jín ka'an va'a o nuu tee kúu ja'nu-ka ñuu teyu o ma, te jín ko ndi ini o ja jin sa'a o sukan játna ini Su'si ma, vaa iya ndakan kuenda nuu o kúu ya.

18 Ndijin ja ka satniñu ni nuu in-ka ñayii ma, jin kava respetu ni, te jin kandija ni ndaka ja ka ka'an i ma, masu yika-ni ja nuu ñayii va'a ini ma chi onde nuu ñayii ñatuu va'a ini ma. Visi ma kundee ini o, kovaa kanda o.

19 Nú nde ni jini sukan ká'an Su'si ma, te sa'a ni ja va'a ma, te visi ka sa'a ndeva'a-ka ña'a i ma, kovaa

nuna kanda ni ma, te koo jayiñu'u ni nuu Su'si ma.

²⁰ Kovaa nuna jin kani ña'a i ja kuechi ja u'vi ni sa'a o ma te kanda o, masu na jayiñu'u o koo nuu Su'si ma. Kovaa nuna sa'a o ja va'a ma te ndo'o není o te kanda o ma, te ka'an Su'si ma ja vava'a-ka kúu o.

²¹ Vaa Cristo ma chi ni ndo'o ni není ya ja jin kuu o, te sukan ni kaxtnu'u ya ja jin ko sa'a o. Chukan kúu ja ni ndakana ña'a ya ja jin kondikin o sukan ni kaxtnu'u ya ma.

²² Te maa ya chi masu na ja u'vi ni sa'a ya, te ñatuu nama kuiti ni xnda'vi ya ni-in ñayii.

²³ Nuu ni ka ka'an ndeva'a i nuu ya ma, masu ni yo ndaka'an ndeva'a ya nuu i ma. Nuu ni yo ndo'o, ni yo není ya ma, masu ni yo chu'un ini ya, su'va ni yo yo ndetu ya naxe sa'a maa Su'si ma, vaa suu ya kúu iya ja'nde ndandaa tniñu ma.

²⁴ Te maa ya ni kundee ni kuyii ini ja ni ndachunaa ya kuechi ndaka o ma, nuu ni ndakaa ya nuu krusi ma, sukan-va'a yo'o, sukan kúu ñayii ni ji'i ma ja masu kuu nawa sa'a-ka i ma, sukan jín ko kuu o nuu ja u'vi ma, te jin ko sa'a o nanimaa ja va'a ja ndaa ma, nani ka iyo o ñuu ñayivi ya. Vaa kuechi ja ni ndo'o ni není ya ma kúu ja ni ka nduva'a o a.

²⁵ Vaa sukan ka kuu ndikachi ni ka ski'in maa ti ma ka kuu o nkkuu, kovaa vitna jâ ni ka ndenda koo o nuu iya jito vava'a ña'a a, iya nde'ya nde'ya-ni ini anua o nawa ka jani ini o ja jin sa'a o ma.

3

Sukan jin kuandetu nuu tna'a ñayii ni ka tnanda'a ma

¹ Ndijin ja ka kuu ni ña'a ma, jin kandija ni ja ka ka'an yii ni ma, sukan-va'a yii ni ma, ja ñatuu ka

kandija de Su'si ma, te ja jin konde'ya de sukan ka sa'a ka kuu ni ma, te jin kandija de Su'si ma, visi ñatuu ka kaxtnu'u ni tnu'u ya ma nuu de.

² Te ja jin kuni de ja sukan ka ndaa respetu ni nuu de ma te ñatuu ka kuneé ka ku-uun ni ma, su'va ka sa'a ni sukan játna ini Su'si ma, sani te ja jin kuni de sukan ma, te jin kandija tna de Su'si ma.

³ Másu ko jin kani ini ni ja kuechi ja jin kone'nu ni sa'ma ka ndee ya'vi xeen-ka ma, xi ja jin ndatnaa vivii-ka ni xini ni a ja jin savixi ni maa ni ma, te jin kona'a vii-ka ni, chi ñ'a'. Ni a másu ko jin kani ini ni ja kuechi ja jin ki'i siki oro ka ndee ya'vi xeen-ka ma so'o ni ma, xi ja jin ku'un sukun ni ma, xi ja jin ku'un nda'a ni ma, te jin kona'a vii-ka ni, chi ñ'a'.

⁴ Su'va jin nduku ni ja jin kona'a vivii-ka ini anua ni ma, ja na jin kava va'a ini ni te jin kava kuee ini ni, vaa sukan, te vivii jin kona'a ni ni-kani ni-jika, vaa sukan játna ini ya ja jin ko sa'a jin ko kuu ni, ja vivii ka kuu ni nuu ya ma.

⁵ Vaa sa'a ni ka yo sa'a, ni ka yo kuu ñ'a' onde xi'na-ka ma ja vivii ni ka yo kuu ñ'a nuu Su'si ma, vaa vivii ni ka yo kukanu ini ñ'a ya, te ni ka yo kandija ñ'a nuu yii ñ'a ma.

⁶ Sukan ni yo kandija Sara ma nuu yii ñ'a Abraham ma, vaa ni yo jandetu ñ'a nuu de. Te sasi'i ñ'a ka kuu ndijin ñ'a', nuna jin sa'a ni ja vii ja va'a ma, te jin kuandetu ni nuu yii ni ma, te masu nawa jin koyu'u ni nuu de.

⁷ Suni inuu kuiti jin sa'a ndijin ja ka kuu ni yii ñ'a ma. Jin nduku ni naxe jin ko kuu vii jin ko kuu va'a ni ji'in ñasi'i ni ma. Te jin kona'a ni ja ñasi'i maa ni kúu ñ'a, te jin kutoo ni ñ'a, vaa ñ'a kúu ñ'a, te yika-ka ñ'a. Vaa nduu ni ji'in ñ'a jin ndani'i-ta'vi ja

jin koteku ni ni-kani ni-jika. Te onde sukan, jin koo mani ni ji'in ña, sukan-va'a ñatuu nawa sakanuu ña'a ora jin kakan-ta'vi ni nuu Su'si ma.

Jín kutoo tna'a ndi-in ndi-in o vaa sukan játna ini Su'si ma

⁸ Sani te in-ni ja jin kani ini ndaka ni, te jin kutoo tna'a ndi-in ndi-in ni, te jin kunda'vi ini nuu tna'a ni, te jin ketna'a ini ni.

⁹ Te nú na in sa'a ña'a ja u'vi, máko jin ndasa'a ni i ja u'vi. Nú na in ká'an ja u'vi ja jin kuu ni, máko jin ndakone'e ni ja u'vi ja kuu i chi su'va jin ka'an ni ja vii ja va'a ja kuu i, vaa yo'o chi ni ndakana ña'a Su'si ma ja jin ka'an vii jin ka'an va'a o, te sukan, te jin ni'i o ja vii ja va'a ja taa maa Su'si ma.

¹⁰ Vaa:

Nú na in kúni ja koteku vii koteku va'a i
te kuni i ja kenda kivi va'a ma,
kó koto va'a i yaa i ma, máko ka'an i ja u'vi,
te kó koto va'a i yu'u i ma, te máko xnda'vi i
tna'a i ma.

¹¹ Te kú'un ini i ja xndoo i ja u'vi ma,
te sa'a i nanimaa ja va'a ma.

Ndúku i ja ndimaa koo mani i ji'in ñayii ma,
te sukan-ni ko sa'a i.

¹² Vaa Iya Tátnuni ma, nde'ya ya nuu ka iyo ñayii
ñatuu na ja u'vi ka sa'a i ma,
te niniso'o ñukuun ya ja ka jikan-ta'vi i ma.

Kovaa ndákiti ini ya nuu ñayii ka sa'a ja u'vi ma.

*Jín kanda o nú ka xndo'o ka xneni ña'a i kuechija
ka kandija o Su'si ma*

¹³ ¿Na in kuu sa'a ña'a ja u'vi, nú ndimaa ja va'a
ka sa'a ni ma?

14 Te nú ka ndo'o ka není ni ja kuechi ja ka sa'a ni ja ndaa ma, ja vava'a ka kuu ni nuu Su'si ma.

Má jin kua'a ni tnu'u ja jin xsiu'u ña'a i
ji'in ja ka yu'u i ma, te má jin koyu'u ni.

15 Su'va jin ndaka'an ni ja maa in-ni Cristo ma kúu iya tátnuni nuu o a, te ndimaa jin koo tu'va ni, sukan-va'a kuu jin ndakone'e vii jin ndakone'e va'a ni nuu ñayii jin kakan-tnu'u ña'a nava'a ka kukanu ini ni Su'si ma. Kovaa jin kava kuee ini ni, te jin kava respetu ni nuu i.

16 Ni-in ja u'vi jin ko sa'a ni, sukan-va'a ñayii ka ka'an tnu'u ni ma ja ñayii ka sa'a ja u'vi ka kuu ni, jin ndakukan-nuu maa i ja jin kuni i ja va'a ka sa'a ni ma ja ka ndikin ni Cristo ma.

17 Vava'a-ka ja jin ndo'o jin není ni ja ka sa'a ni ja va'a ma, nú sukan kúni maa Su'si ma, sana ja jin ndo'o jin není ni ja ka sa'a ni ja u'vi ma.

18 Vaa suni Cristo ma chi in-ni jichi ni ndo'o ni není ya kuechi ja u'vi ni ka yo sa'a o ma. Iya sa'a ja va'a ma, ni chunaa ya nuu tniñu o ja ni ka yo sa'a o ja u'vi ma, sukan-va'a ja maa ya ma, te kuu jin kenda koo o nuu Su'si ma. Ja ndaa kúu ja nuu ni iyo ñayivi ya ma, ni kenda kivi ja ni ji'i ya, kovaa ni ndateku ya, te téku ya, visi ñatuu ka jini ndijin o ya vitna a.

19 Te maa Xtumani maa ya ma ni ja'an ni jan kaxtnu'u tnu'u vii tnu'u va'a maa ya ma nuu anua ka yindesi va'a ma.

20 Te onde xi'na xeen-ka ma, nuu ni iyo tee ni yo nani Noé ma, ñatuu ni ka kandija ñayii ma ja ni yo kaxtnu'u de ma. Te Su'si ma chi ni kaa kuee ini ya, te ni yo ndetu ya nani ni sa'a de arca ma, te kivi yukan jaku-ni ñayii ni ka kaku, vaa una-ni i ni ka

kivi koo ini arca ma, te ni yoxtnee tnu nuu ndute ma, te ni ka kaku i.

²¹ Te suni sukan kúu vitna, te nuna jin kuandute o, te jin kaku o, vaa ni ndateku Jesucristo ma. Te ndute ma, masu maa in-ni yikikuñu o a ndasavii de chi onde ini anua o a nduvii, te ku'un ku'un-ni ini o Su'si ma.

²² Te Jesucristo ma chi ni ndaa ya onde andivi ma, te iyo ya xiñi kua'a Su'si ma. Te nuu maa-ni ya ka kandija ángel ma, te suni sukan ka kandija tna ndaka ja ka tatnuni ja ka iyo andivi ma nuu Cristo ma.

4

Jín ko sa'a o sukan ni yó sa'a Cristo ma

¹ Jâ ka jini o ja Cristo ma, in-ni ja ni jani ini ya, visi ni ndo'o ni neni ya nuu ni iyo ya ñuu ñayivi ya, te sukan, te ni kundee ya nuu ja u'vi ni ka yo sa'a o ma. Suni sukan jín kani ini o te jín kanda o nú ka ndo'o ka neni o ma, vaa sukan, te jin kundee o nuu ja u'vi ma,

² te sukan, te jaku kivi jin koo o ñuu ñayivi ya, te má jin kuu ini-ka o ja jin sa'a o sukan ka sa'a ndaka-ka ñayii ma, su'va ja jin sa'a o ma kó kuu sukan játna ini Su'si ma.

³ Jâ ni kuu-ni. Máko jin ko sa'a-ka o sukan ka jatna ini ñayii ñatuu ka kandija Su'si ma, ja jâ ni ka yaa maa i te kuan koo i. Te ka sa'a maa i ja ka kuni maa i ma, te ka ndajini i, te ka ndatna'a i te ka ska'an tna'a i ja jin sa'a i ja u'vi ma, te ka xtivi i maa i, te ka chiñu'u-ka i ja masu Su'si ka kuu ma.

⁴ Te ka jani ini i ja naku ñatuu ka sa'a-ka o sukan ni ka yo sa'a o ji'in i ma, nuu ni ka yo kuneé, ni ka yo

kuñuu o ma te ni ka yo sa'a o ndaka ja u'vi ma. Te vitna chi ka xtekuechi ña'a i ja masu ka iyo va'a o.

⁵ Kovaa ndaka ja ka sa'a ka kuu i ma jin ndakua'a i kuenda nuu iya iyo tu'va ja ndakan ya kuenda nuu ñayii ka teku a ji'in nuu ñayii ni ka ji'i ma.

⁶ Vaa ñayii ni ka ji'i ma, suni ni ka jiniso'o tna i tnu'u vii tnu'u va'a Su'si ma, te visi jâ ni ka ji'i i ma te ni ka chu'u ñayii ma ñunde'yu i ma, sukan ka kuyu'u ndaka ñunde'yu ñayii ka ji'i ma, kovaa jin koteku anua i ma nuu Su'si ma.

⁷ Te jâ ve kuyatni ja ndi'i ndaka ja iyo ñuu ñayivi a. Chukan kúu ja jin kani va'a ini ni nawa jin sa'a ni, te jin koto va'a ni maa ni, te jin kakan-ta'vi jin kakan-ta'vi-ni ni nuu Su'si ma.

⁸ Te ûni jin kutoo tna'a ndija ni, vaa ja kútoo tna'a ndija o ma kúu ja sa'a ja kuu sakanu ini o ndeva'a-ni nawa ka sa'a ña'a ñayii ma.

⁹ Jin kuanuu ni ve'e ni ma ja jin ndoo tna'a o ma, te máko jin kuñaña ni nuu ñayii ma.

¹⁰ Nde a ni skuta'vi ña'a Su'si ma ja jin sa'a ndi-in ndi-in o, te jin sa'a o, te sukan jín kunukuechi nuu tna'a o, sukan kúni maa Su'si ma, vaa jiniñu'u ja jin kuatniñu vava'a o ndaka ja vii ja va'a ni skuta'vi ña'a ya ma.

¹¹ Nú na in ká'an tnu'u Su'si ma nuu in-ka ñayii ma, te ká'an ndaa i. Nú na in jinukuechi ini veñu'u ma ja káxtnu'u i tnu'u Su'si ma, te ja maa tnu'u ndee tnu'u ndatnu Su'si ma, te káxtnu'u va'a i, sukan-va'a ja maa Jesucristo ma, te kóo jayiñu'u Su'si ma ja ndaka ja ka sa'a o ma, vaa maa in-ni ya iyo ja ndachiñu'u o ya, te maa in-ni ya tátnuni nuu o ni-kani ni-jika. Te sukan kó kuu.

Máko jin kuxii ini o nú ka ndo'o ka není o kuechi

ja ni ka nduu o sa'ya Su'si a

12 Ndijin ja kútoo ña'a sa, má jin kani ini ni, ¿naku kúu sa'a?, nú ni kenda in ja jin ndo'o jin není ni. Má jin kuxii ini ni te jin kani ini ni ja naku maa in-ni ni ka ndo'o ka není ma.

13 Su'va jín koo sii ini o ja ka ndo'o ka není o sukan ni ndo'o maa Cristo ma, sukan-va'a kivi jin kuni o jayiñu'u maa Cristo ma, te jin koo sii ini xeen-ka o.

14 Nuna jin ka'an ndeva'a ñayii ma nuu ni ja kuechi ja ka ndikin o Cristo ma, ja vava'a ka kuu ni, vaa ka iyo ni ji'in jayiñu'u maa Xtumani Ndios ma. Ja ndaa kúu ja kuechi maa ñayii ma ka kuu, te ka ka'an ndeva'a i ja kuu Su'si ma, kovaa nuu Su'si ma chi iyo jayiñu'u, kuechi ja vii ja va'a ka sa'a maa ni a.

15 Nú nde ni ndó'o néni, kovaa másu ko kuu kuechi ja ni ja'ni ni in ñayii, xi ja ni sakui'na ni, xi ja ni sa'a ni ja u'vi ma, xi ja ni kivi nduu ni nuu másu kivi nduu ni ma, chi ña'a.

16 Kovaa nú na in ndó'o néni ja kuechi ja ni nduu i sa'ya Su'si ma, máko ko kukan-nuu i, chi su'va ndáchiñu'u i Su'si ma ja sukan ndó'o néni i ma.

17 Vaa jâ ni kenda kivi ja ndakan ya kuenda nuu ndaka o ja ka iyo o ve'e ya a. Te nú xinañu'u-ka nuu yo'o ja ka kandija o Su'si a keja'a ya ndakan ya kuenda, ¿nde a ko kuu ja jin ndo'o jin není ñayii ñatuu ka kandija tnu'u vii tnu'u va'a Su'si ma?

18 Te nú tnundo'o xeen sana ndani'i-ta'vi
    ñayii sa'a ja vii ja va'a ma,
¿nawa jin ko kuu-nka ñayii ka sa'a ja u'vi ma
    te ñatuu ka kandija i Su'si ma?

19 Chukan kúu ja nú nde o ka ndo'o ka není ja ka sa'a o sukan kúni Su'si ma, te na jin skendoo o anua

o ma nuu nda'a maa iya ni sa'a ña'a ma, nuu maa iya kuu jin kukanu ini o ma, te maa ya chindee ña'a ja kuu jin koo sa'a o ja va'a ma.

5

Sukanjin ko sa'a jin ko kuu tee nije'nu-ka maji'in suchi jaa ma

¹ Saña tna ja tee núkuiñi ja jini jito sa ñayii ka kandija Su'si ma kúu sa, te ni jini sa sukan ni ndo'o ni není Cristo ma, te kúkanu ini sa ja jin koo jayiñu'u o ji'in Cristo ma kivi ndenda ya ma. Chukan kúu ja ndijin ja ka kuu tna ni tee ka nukuiñi ja ka jini ka jito ni ñayii ka kandija Su'si ma, jikan-ta'vi xeen sa nuu ni sa'a.

² Jin ko koto va'a ni ndaka ñayii ni ka nduu sa'ya Su'si ma ja ka iyo ni ji'in i ma. Máko jin kani ini ni ja ka xtetuu tna'a o ja jin sa'a ni sukan, su'va maa ni jin ku'un ini ja jin kunukuechi ni nuu Su'si ma. Te máko jin ndiyo ini ni ja onde jin ni'i ni xu'un ma sana jin kunukuechi ni nuu Su'si o ma, chi ña'a, su'va jin ku'un ini ni ja jin sa'a ni sukan játna ini Su'si ma.

³ Máko jin ko kuu nije'nu maa ni ja jin ko tatnuni ni te jin sa'a ndeva'a ni ñayii ni taa Su'si ma ja jin ko koto ni i ma, su'va vivii jin ko kuu ni ji'in i ja ka jinukuechi ni nuu Su'si ma, sukan-va'a jin kuni i, te jin ko sa'a tna i sukan ka sa'a ni ma.

⁴ Sani te kivi ndenda iya ni tatnuni ja jin ko koto o ñayii ni ka nduu sa'ya Su'si ma, te taa ya corona ja masu naa ja masu tivi, te jin koo jayiñu'u o nuu ya.

⁵ Suni ndaka ro'o ja ka kuu ro suchi jaa a jin kandija ja ka ka'an tee nije'nu-ka ma. Te ndaka ni

jin kandija nuu tna'a, te má jin kani ini ja maa ni ka kuu-ka xi ka ndanuu-ka ni sana in-ka ñayii ma:

Vaa Su'si ma, masu niniso'o ya te ni masu katanuu
ya ja ka ka'an ñayii ja ka jani ini i ja maa i ka
kuu-ka ma,

kovaa ja vii ja va'a skuta'vi ya ñayii inuu-ni
jan-ta'vi i ndaka ñayii ma.

6 Chukan kúu ja jin ndakunitnuni ni naxe ka iyo ni nuu nda'a Su'si iya neva'a tnu'u ndee tnu'u ndatnu ma, sukan-va'a maa ya, te taa ya jayiñu'u kivi yukan ma.

7 Ndaka ja ndí ini o ma, te sonee o nuu nda'a maa ya ma, vaa maa ya jito ña'a, te na'a ya nawa jiniñu'u o ma.

8 Jin kani vava'a ini ni nawa jin sa'a ni, te jin ko koto va'a ni maa ni ja másu ko jin ko sa'a ni ni-in ja u'vi, vaa iyo tachi ma ja kití ini i nuu o ma, te sukan kúu yu'u kití xeen nani ndika'a ma, sukan kúu i, te kua'an vee i kónduu ña'a i, te ndúku i na in kuu kokon i.

9 In-ni ja jin kani ini ni nuu Su'si ma, te jin konukuiñi va'a ni, vaa ka jini ni ja suni sukan ka ndo'o ndaka ñayii ni ka nduu sa'ya Su'si o a, ja ka iyo i ni-ka'nú ñuu ñayivi a.

10 Vaa maa Su'si iya skuta'vi ña'a ndaka ja vii ja va'a ma kúu iya ni ndakana ña'a ja maa Jesucristo ma, sukan-va'a jin koo jayiñu'u o ji'in Cristo ma ni-kani ni-jika. Te visi na jin ndo'o jin neni o vala, nani ka iyo o ñuu ñayivi a, kovaa maa ya chindee ña'a, te jin sa'a o nanimaa ja vii ja va'a sukan játna ini ya ma, te jin konukuiñi va'a o, te chindee chituu ña'a ya ja jin koo va'a o.

11 Te kóo jayiñu'u nuu maa ya, te maa in-ni ya tátnuni nuu o ni-kani ni-jika. Te sukan kó kuu.

Sukan ndákan-tnu'u ñaña'a Pedro ma ñayii ka kandija Su'si ma

12 Tee kúu Silvano a, kúkanu ini sa ja iyo va'a de nuu Su'si ma. Te ni tee de jaku-ni tnu'u ya'a ja jâ ni ka'an sa a, te jin ko kuu ni sukan ni ndaka'an-so'o sa nuu ni a. Te ndákaxtnu'u sa ja tnu'u ya'a chi tnu'u vii tnu'u va'a ndija ja ni skuta'vi ña'a Su'si ma kúu, te jin konukuiñi va'a ni sukan ká'an tnu'u ya'a.

13 Ndaka ñayii ka iyo ñuu Babilonia a ja ni ka nduu i sa'ya Su'si ma, ja ni ndakaji tna ya i sukan ni ndakaji ña'a ya yo'o a, ka ndakan-tnu'u ñaña'a ña i, te suni ndákan-tnu'u ñaña'a tna ña Marcos sa'ya sa nuu Su'si ma.

14 Jin ndakua'a tna'a ndaka ni nchuxi ja ka kutoo tna'a o a. Te kóo tnu'u mani nuu ndaka ni ja ka iyo ni ji'in Jesucristo o a. Te sukan kó kuu.

**Tnu'u vii tnu'u va'a Su'si ma
New Testament, Psalms and Proverbs in Mixtec,
Magdalena Peñasco (MX:xtm:Mixtec, Magdalena
Peñasco)**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Magdalena Peñasco

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Magdalena Peñasco [xtm], Mexico

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Magdalena Peñasco

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

e406ad16-26c0-570c-b2a2-463185e3fb73